

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

**بررسی تأثیر مداخله‌ی شناختی-رفتاری پرستار راهبر بر سوء رفتار با سالمند و
احساس گناه در مراقبین خانوادگی افراد مبتلابه آلزایمر**

پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی

نگارنده:

افسانه پورملا میرزا

استاد راهنما:

دکتر الهام نواب

اساتید مشاور:

دکتر فرناز اعتصام

استاد مشاور آمار:

دکتر فرشاد شریفی

چکیده:

زمینه و هدف: بیماری آلزایمر یک بیماری مخرب سیستم عصبی به شمار می‌آید که شیوع آن در میان سالمندان در حال افزایش است. افراد مبتلابه علت ماهیت بیماری با اختلالات مختلفی روبه‌رو هستند. مراقبت از این افراد نقش اساسی در زندگی آن‌ها دارد. افراد خانواده اولین و مهم‌ترین منبع در مراقبت از این افراد به شمار می‌آیند. مراقبین خانوادگی با مشکلات عدیده‌ای در اثر مراقبت روبه‌رو می‌شوند که می‌تواند رابطه مراقبتی آن‌ها را به‌سوی مسائلی از قبیل سوء رفتار با فرد مبتلا و داشتن احساس گناه سوق دهد. مداخله شناختی-رفتاری تأثیرات مثبتی را در بهبود تأثیرات منفی مراقبت بر مراقبین نشان داده است اما پتانسیل آن در بهبود سوء رفتار و احساس گناه ناشناخته است؛ بنابراین، هدف مطالعه حاضر تعیین تأثیر مداخله‌ی شناختی-رفتاری پرستار راهبر بر سوء رفتار و احساس گناه در مراقبین خانوادگی افراد مبتلابه آلزایمر است.

روش کار: این مطالعه یک کار آزمایشی بالینی تصادفی شده است که بر روی ۷۰ مراقب خانوادگی سالمندان مبتلابه آلزایمر در انجمن آلزایمر ایران در سال ۹۸-۱۳۹۷ انجام شده است. مشارکت‌کنندگان از طریق تخصیص تصادفی بلوکی به دو گروه آزمون و کنترل تقسیم شدند؛ که جهت جمع‌آوری یافته‌ها پرسشنامه دموگرافیک، پرسشنامه MCTS جهت بررسی سوء رفتار و پرسشنامه CGQ جهت بررسی احساس گناه استفاده شد. مداخله شناختی-رفتاری پرستار راهبر توسط محقق در ۱۰ جلسه برای گروه آزمون انجام شد. پیامد اولیه سوء رفتار مراقبین با بیماران مبتلابه آلزایمر و پیامد ثانویه احساس گناه مراقبین بود. در گروه کنترل فقط اقدامات روتین انجام شد. اطلاعات به‌دست‌آمده با استفاده از SPSS نسخه ۱۶ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌های پژوهش، دو گروه قبل از مداخله در تمامی جهات همگن بودند. مقایسه نمره‌ی سوء رفتار در دو گروه آزمون و کنترل قبل و پس از مداخله نشان داد که با اجرای مداخله، میانگین سوء رفتار با بیمار مبتلابه آلزایمر در گروه آزمون به‌طور معنی‌داری کاهش یافته بود ($P\text{-Value} = 0/005$) و دارای اندازه اثر قوی بود ($d = 1/5$). همچنین مقایسه احساس گناه در دو گروه آزمون و کنترل قبل و پس از مداخله نشان داد که احساس گناه در گروه آزمون به‌طور معنی‌داری کاهش یافته بود ($P\text{-Value} = 0/000$) و اندازه اثر نیز قوی بود ($d = 2/6$).

بحث و نتیجه‌گیری: اجرای مداخله شناختی-رفتاری پرستار راهبر منجر به کاهش سوء رفتار و احساس گناه در مراقبین خانوادگی افراد مبتلابه آلزایمر می‌شود.

واژه‌های کلیدی: آلزایمر، مراقب خانوادگی، سوء رفتار، احساس گناه، مداخله شناختی-رفتاری، مداخله شناختی-رفتاری پرستار راهبر

Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

Title:

**The Effect of Nurse-Led Cognitive-Behavioral Therapy (CBT) on
Elder Abuse and Guilt feeling among Family Caregivers of
Persons with Alzheimer's Disease**

A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for
Master of Science (MSc)

By

Afsaneh Pourmollamirza

Supervisor

Dr. Elham Navab

Consultants

Dr. Farnaz Etesam

Dr. Farsahd Sharifi

2020

Abstract

Background and Aim: Alzheimer is a destructive disease with an increasing prevalence. Affected people due to the nature of Alzheimer's disease face with various disorders. Taking care of these people plays a vital role in their lives. Family caregivers are the first and foremost resource in caring for these people. Family caregivers face numerous problems with care that can lead to a caring relationship to issues such as abuse and having Guilt feeling. Cognitive-Behavioral Therapy Has Positive Effects on Improving Negative Impacts of Caregiver Care, But Its Potential for Improving Abuse and Guilt feeling is unknown. Therefore, the aim of determining the effect of Nurse-Led Cognitive-Behavioral Therapy on abuse and guilt feeling in family caregivers of people with Alzheimer's disease.

Method: This study was a randomized controlled trial with 70 family caregivers in Alzheimer's Association of Iran in the year 2019. Participants were randomly divided into two groups of intervention and control. Demographic questionnaire, MCTS questionnaire for abuse and CGQ questionnaire for Guilt feeling were used. Cognitive-behavioral Therapy was conducted by the researcher in 10 sessions in the experimental group. The primary outcome was abuse and the secondary outcome was guilt. In the control group only routine procedures were performed. Data were analyzed by SPSS version 16.

Results: According to the findings of the study, the two groups were homogeneous in all aspects before intervention. Comparing the score of abuse before and after intervention in the two groups of intervention and control showed, the mean of the intervention group was significantly reduced (P -Value = 0.005) And it had a large effect size ($d=1.5$). Also, comparison of guilt feeling before and after intervention in the two groups showed that after the intervention, the guilt feeling in the intervention group was significantly reduced (P -Value = 0.000) And it had a large effect size ($d=2.6$).

Conclusion: Implementation of Nurse-Led Cognitive-Behavioral Therapy leads to a reduction in abuse and guilt in family caregivers of people with Alzheimer's disease.

Keywords: Alzheimer , Family caregiver, Abuse, Guilt, Cognitive-behavioral therapy , Nurse-Led Cognitive-behavioral therapy